

Αναφορές στη διαχρονία της ελληνικής μουσικής

/ [Πεμπτουσία](#)

image not found or type unknown

Μία συναυλία, σήμερα Παρασκευή 13 Μαρτίου και μία σειρά ομιλιών αυτόν τον μήνα, έχουν ως στόχο να αναδείξουν τη διαχρονία της ελληνικής μουσικής από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. «Ελλήνων μουσικές μες στους αιώνες» υπό τη διεύθυνση του Μιχαήλ Μακρή και «Από την αρχαία ελληνική μουσική στο βυζαντινό μέλος», με ομιλητή τον Γιώργο Λυκούρα, καταγράφουν την ιστορική διαδρομή της ελληνικής μουσικής ανά τους αιώνες.

A. «Από την αρχαία ελληνική μουσική στο βυζαντινό μέλος»

Τον μήνα Μάρτιο, κάθε Τρίτη, ο συνθέτης, μουσικολόγος, ερευνητής και μουσικός σύμβουλος της ορχήστρας ελληνικής κλασικής μουσικής Ρωμάνα, Γιώργος Λυκούρας, πραγματοποιεί στο Τέτιξ, Λυσίου 9, Πλάκα, μια σειρά ομιλιών με θέμα τη συνέχεια του ελληνικού μουσικού πολιτισμού, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Μέσα από τα δυσερμήνευτα μουσικά κείμενα της αρχαιοελληνικής μουσικής, αλλά περισσότερο μέσα από πληροφορίες για τα είδη, το ύφος, τις κλίμακες, (στα πολλά ιστορικά, μουσικολογικά και αρμονικά κείμενα) μπορούμε να προσεγγίσουμε την αρχαία ελληνική μουσική, κριτικά και συγκριτικά.

Γιώργος Λυκούρας

Τρεις είναι οι περίοδοι μέσα απ' τις οποίες μεταβαίνει η αρχαία μουσική, στο πρώιμο βυζαντινό μέλος:

Η περίοδος των πρώτων μουσικών δογμάτων. Μύθος και Αλήθεια. «Από τα ομηρικά και ησιόδεια έπη, στην Σαπφώ, τους προσωκρατικούς και τους ποιητές μέχρι και τον Πίνδαρο».

Οι σοφιστές, οι διθυραμβοποιοί και οι ανατολικές νέες κλίμακες.

Η αλεξανδρινή εντεχνότατη εξέλιξη και η πρώτη οργανωμένη οκτωηχία όλης της Ανατολής.

Το τελευταίο θεματικά μέρος του σεμιναρίου, μέσα από πηγές συνδέει την ελληνιστική έντεχνη μουσική παράδοση, με την νέα χριστιανική τελετουργική μουσική πράξη και την εξέλιξή της δια μέσου του 6ου αιώνα και τον Ρωμανό τον Μελωδό, με την επανάσταση των μουσικών και ποιητών της Μονής του Αγίου Σάββα, του Κοσμά του Μελωδού και του Ιωάννου τού Δαμασκηνού, που συνεχίζει με τις θεωρητικές και πρακτικές αναζητήσεις για τη μελοποιία, με την πλήρη οργάνωση και προέκταση της οκτωηχίας ως τις μέρες μας, δια της Ανατολής.

Ο Γιώργος Λυκούρας, γεννήθηκε στη Μεσσήνη το 1949. Τιμήθηκε με το πρώτο Εμπειρικό Βραβείο για τα Μαθηματικά (2000). Είναι διπλωματούχος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και το αντικείμενο της έρευνάς του επεκτείνεται από τη Μυκηναϊκή εποχή έως τη σημερινή, με βάση κυρίως την αρμονική-μουσική θεωρία.

Για πρώτη φορά χρησιμοποίησε τον όρο Μουσική Γεωγραφία για να διατυπώσει τη συσχέτιση της Αρμονικής-Μουσικής Επιστήμης, με τις γεωγραφικές συντεταγμένες των τόπων. Οι μουσικοί μύθοι λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν στην έρευνά του και τα πορίσματά του είναι εξόχως σημαντικά. Στα διηγήματά του θα βρούμε πολλές από τις ανακαλύψεις του. Τη χρυσή τομή του Ομήρου, την προσέγγιση του «π» στην Ιλιάδα, τις μαθηματικές γνώσεις του Ησιόδου, τις μουσικές θεωρίες του Ίππασου του Μεταποντίνου και τους λόγους που μέσα από τη γνώση της μουσικής θεωρίας, εικόνισαν την παρακμή υψηλών πολιτισμών και αυτοκρατοριών και την άνθιση των νεοτέρων.

Β. «Ελλήνων μουσικές μες στους αιώνες»

Την Παρασκευή 13 Μαρτίου, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο πλαίσιο της συναυλίας «Ελλήνων μουσικές μες στους αιώνες», θα ακουστούν συνθέσεις μελουργών και μελωδήματα από χορωδίες και μουσικούς, πλαισιωμένα από χορό, σ' ένα μεγάλο αφιέρωμα στην ιστορία της ελληνικής μουσικής από τον 1ο αι. π.Χ. έως σήμερα.

Μέγαρο Μουσικής 2012, www.oebyx.gr

Παραδοσιακή μουσική και χοροί, θα πλημμυρίσουν την Αίθουσα Χρήστος Λαμπράκης στο Μέγαρο Μουσικής. Επί σκηνής, η Ορθόδοξη Εκκλησιαστική Βυζαντινή Χορωδία, η Παραδοσιακή Χορωδία και Ορχήστρα του Εθνικού Ωδείου, η Χορωδία του 2ου Γυμνασίου Αχαρνών και η Μουσική Ομάδα του Γυμνασίου Κρηνίδων Καβάλας, υπό τη διεύθυνση και διδασκαλία του καθηγητή βυζαντινής μουσικής Μιχαήλ Μακρή. Τη «μουσική διήγηση» συμπληρώνουν το Λύκειο

Ελληνίδων Παιανίας υπό τη διδασκαλία του Γιάννη Κοντογιάννη. Τα κείμενα υπογράφουν ο Μανώλης Βαμβακάς και ο Νικόλας Βαφειάδης. Η εκδήλωση εντάσσεται στο πλαίσιο της επιτυχημένης Σειράς Γέφυρες, που διευθύνει ο Δημήτρης Μαραγκόπουλος.

Στόχος είναι, μέσα από αυτήν την παράσταση να φανεί η ανάγκη για τη διάσωση και διάδοση της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς, αλλά και να παρουσιαστεί η διαδρομή και η εξέλιξη της μουσικής του τόπου μας από τους ελληνιστικούς χρόνους (1ος αι. π.Χ.) έως σήμερα. Πρόκειται για μια μουσική παράσταση που καταγράφει την ιστορική διαδρομή της ελληνικής μουσικής ανά τους αιώνες, μια παράσταση που στηρίζεται στη συλλογή σημαντικών ιστορικών στοιχείων από έγκριτες πηγές της γραπτής και προφορικής μας παράδοσης.

Συμμετέχουν οι μουσικοί: Παύλος Παπαδόπουλος (βιολί), Φώτης Μυλωνάς (νέι), Αλέκος Βρέτος (ούτι), Πέτρος Καραγιάννης (τζουράς), Δημήτρης Πρίφτης (σάζι), Νίκος Παγκράτης (λαούτο), Γιάννης Καραγιάννης (λαούτο), Αγγελίνα Τκάτσεβα (σαντούρι), Ελένη Βασιλειάδη (κανονάκι), Ελένη Καλπία (κανονάκι), Αναστασία Γαλανοπούλου (κρουστά), Γιώργος Φίλιππας (κρουστά).

Κατερίνα Χουζούρη